

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ - Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα :

In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedivit. Postquam XIV annos in Italia complevit, Carthaginenses eum in Africam revocaverunt. Ibi Hannibal bellum cum Romanis componere frustra cupivit. Denique cum P. Scipione apud Zaman dimicavit, sed Romani victoriam reportaverunt.

.....
Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio laccessitus est : “Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat”. Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit ; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.

.....
Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu !) virtutem eius admiratum se venisse.

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις :

agro : την κλητική ενικού

insidiis : την αιτιατική στον ίδιο αριθμό

his	: την ονομαστική πληθυντικού στο ίδιο γένος
singulāris	: την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος
eventu	: τη γενική ενικού
quanto	: την ονομαστική ενικού στο ίδιο γένος
viribus	: την αιτιατική ενικού
suis	: τον αντίστοιχο τύπο στο β' πρόσωπο (για πολλούς κτήτορες)
certamen	: τη γενική πληθυντικού
fortior	: τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος
ipsum	: τη δοτική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
tecto	: την ονομαστική πληθυντικού στον πληθυντικό αριθμό
praedones	: την κλητική ενικού
clara	: τον ίδιο τύπο στο συγκριτικό βαθμό
ianuae	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

expedivit	: το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή
complevit	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην παθητική φωνή
componere	: τον αντίστοιχο τύπο στην παθητική φωνή

cupivit	: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
laccessitus est	: το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ενεργητική φωνή
Congrediamur	: το απαρέμφατο του παρακειμένου (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
antecellat	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
confisus	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντέλικου
permotus	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
ruit	: την αιτιατική πληθυντικού της μετοχής του μέλλοντα στο θηλυκό γένος
transfixit	: την αφαιρετική του σουπίνου
captum	: τη γενική πληθυντικού της μετοχής του ενεστώτα στο αρσενικό γένος
conlocavit	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην παθητική φωνή
abiectis	: το γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην ενεργητική φωνή
admiratum	: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα

Μονάδες 15

Γ1α. α) «(filius) a duce hostium his verbis proelio laccessitus est» : να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική (Μονάδες 3)

β) «**Tum adulescens hasta eum transfixit et armis spoliavit.**» : να μετατρέψετε την ενεργητική φωνή σε παθητική. (Μονάδες 4)

Μονάδες 7

Γ1β. «**virtutem eius admiratum**» : να αποδώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με δευτερεύουσα αναφορική – τελική πρόταση και με εμπρόθετη γενική γερουνδίου.

Μονάδες 4

Γ1γ. «**et fortior hoste, hasta eum transfixit**» : να εντοπίσετε το β' όρο σύγκρισης και να αποδώσετε τη σύγκριση με τον άλλο τρόπο.

Μονάδες 3

Γ2α. **praedones abiectis armis ianuae appropinquaverunt** : να αντικαταστήσετε την αφαιρετική απόλυτη με πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό-διηγηματικό cum και το postquam.

Μονάδες 6

Γ2β. «**Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat**» : να μεταφέρετε το ρήμα της κύριας πρότασης στον αντίστοιχο τύπο του παρατατικού και να κάνετε τις αναγκαίες αλλαγές στις δευτερεύουσες προτάσεις.

Μονάδες 3

Γ2γ. «**Postquam XIV annos in Italia complevit**» :

α) να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε την έγκλιση (μονάδα 1) και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 2).

β) να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχική (μονάδες 2).

Μονάδες 7

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

Στο Φαλερνό αγρό ο Αννίβας ξέφυγε από την ενέδρα του Φάβιου Μάξιμου. Αφού συμπλήρωσε δεκατέσσερα χρόνια στην Ιταλία, οι Καρχηδόνιοι τον ανακάλεσαν στην Αφρική. Εκεί ο Αννίβας μάταια θέλησε να τελειώσει τον πόλεμο εναντίον των Ρωμαίων. Τελικά αγνίστηκε κατά του Π. Σκιπίωνα κοντά στη Ζάμα αλλά οι Ρωμαίοι κέρδισαν τη νίκη.

Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και από τον αρχηγό των εχθρών μ' αυτά τα λόγια προκλήθηκε σε μάχη :“Ας μονομαχήσουμε, για να φανεί από την έκβαση της μονομαχίας, πόσο ξεπερνάει στην ανδρεία ο Λατίνος στρατιώτης το Ρωμαίο.” Τότε ο νεαρός, επειδή είχε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και επειδή παρασύρθηκε από επιθυμία για μάχη, όρμησε στον αγώνα αντίθετα με τη διαταγή του υπάτου. Και δυνατότερος από τον εχθρό τον διαπέρασε με το δόρυ και το απογύμνωσε από τα όπλα.

Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή νόμισε ότι είχαν έρθει για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους του σπιτιού. Μόλις αυτό οι ληστές παρατήρησαν, αφού κατέθεσαν τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στον Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα) ότι είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του.

Παρατηρήσεις

B1.

ager
insidias
haec
singularia
eventus

B2.

expedires
compleantur
componi
cupe
laccessas

quantum
vim
vestris
certaminum
fortius
ipsi
tecta
praedo
clariore
ianuis

congressos esse
antecellunt
confisi essetis
permovébuntur
ruituras
transfixu
capientium
conlocentur
abiecito
admiraberis /-re

Γ1α.

α) Dux hostium his verbis proelio filium lacessivit

β) Tum is ab adolescente hasta transfixus est et armis spoliatus est

Γ1β.

qui virtutem eius admirarentur

admirandi virtutem eius causa / gratia

Γ1γ.

Ο β' όρος εκφέρεται με αφαιρετική συγκριτική (hoste).

Ισοδύναμη φράση : quam hostis

Γ2α.

Cum praedones arma abiecissent

Postquam praedones arma abiecerunt /-ere

Γ2β.

«Congrederemur, ut singularis proelii eventu cerneretur, quanto miles Latinus Romano virtute antecelleret».

Γ2γ.

α) **Postquam XIV annos in Italia complevit:** δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιο-

ρισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης revocaverunt. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο Postquam (δηλώνει προτερόχρονο) , εκφέρεται με οριστική έγκλιση, γιατί μας ενδιαφέρει καθαρά από χρονική άποψη· χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει προτερόχρονο στο παρελθόν. Δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

β) XIV annis completis in Italia

Επιμέλεια : Κ. Μπέρδος

ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ